

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-08-26

Nr. (10)-D8(E)-1950

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO „DĖL ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 241, 256, 258, 262, 263, 264, 267, 265, 268, 269 STRAIPSNIŲ IR 111 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-3516“ DERINIMO

Aplinkos ministerija, vykdydama 2019-07-19 Vyriausybės kanclerio pavedimą Nr. S-2455, pakartotinai teikia Vyriausybės nutarimo projektą „Dėl Administracinių nusižengimų kodekso 241, 256, 258, 262, 263, 264, 267, 265, 268, 269 straipsnių ir 111 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-3516“ (toliau – nutarimo projektas). Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Administracinių nusižengimų kodekso 241, 256, 258, 262, 263, 264, 267, 265, 268, 269 straipsnių ir 111 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui (Nr. XIIP-3516).

Nutarimo projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos teisės grupės ir Teisingumo ministerijos pastabas. Svarstant Administracinių nusižengimų kodekso 241, 256, 258, 262, 263, 264, 267, 265, 268, 269 straipsnių ir 111 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-3516 Seime, bus perduotos Teisingumo ministerijos pastabos dėl juridinės technikos reikalavimų.

Seimo narių grupės parengtas Administracinių nusižengimų kodekso 241, 256, 258, 262, 263, 264, 267, 265, 268, 269 straipsnių ir 111 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas (Nr. XIIP-3516) iš esmės atitinka Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgyvendinimo plano patvirtinimo“ 1.5 krypties 1.5.4 darbo 3 punktą. Peržiūrimos ir tikslinamos normos, nustatančios teisinę atsakomybę už žemės gelmių išteklių tyrimo ir naudojimo pažeidimus, jūrinės aplinkos teršimą cheminėmis medžiagomis ir preparatais, neteisėtai išleistais balastiniais vandenimis, už aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis pažeidimus, tvenkinių ar patvenktų ežerų naudojimo ir priežiūros taisyklių pažeidimus. Siūloma už aplinkosaugos sąlygų pažeidimus įtvirtinti poveikio priemonę – administracinio pažeidimo padarymo įrankio konfiskavimą. Atskira norma numatoma atsakomybė už angliavandenilių išteklių tyrimo ir (arba) naudojimo gręžinių, įrenginių ir prijungtosios infrastruktūros įrengimą, gręžinių konservavimą ir likvidavimą ir (arba) angliavandenilių išteklių naudojimą pažeidžiant avarijų jūroje prevencijos ir likvidavimo tvarką. Šia nuostata numatoma atsakomybė už 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/30/ES dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB (OL 178 L 2013, p. 66), reikalavimų pažeidimus.

Pritariame Seimo narių pozicijai, kad reikia keisti Administracinių nusižengimų kodeksą (toliau – ANK). Pavyzdžiui, atsakomybės už žemės gelmių naudojimo pažeidimus nuostatos įtvirtintos ANK 111 straipsnyje, kurių nepakanka. Neaiškus nuostatos „sandorių, tiesiogiai ar netiesiogiai pažeidžiančių žemės gelmių valstybinės nuosavybės teisę, sudarymas“ turinys. Žemės gelmės nėra civilinės apyvartos objektas, tokie net ir sudaryti sandoriai *ex officio* būtų negaliojantys. Todėl praktikoje atsakomybė 2018 m. pagal šį straipsnį taikyta 20 kartų. Atsakomybė pagal ANK 262 straipsnį 2018 m. taikyta 3 kartus. Pažymėtina, kad 262 straipsnio 1 dalies dispozicija tikslintina, nes numatoma atsakomybė už vertinamuoju pobūdžiu suformuotą pažeidimą

„sekinimą“, „racionalaus žemės gelmių išteklių ir ertmių naudojimo“ pažeidimus, taip pat tik už „požeminių vandens stebėsenos gręžinių naikinimą ar gadinimą“. Už gręžinio kaip įrenginio (daikto) gadinimą ar sunaikinimą turėtų būti atsakoma civiline tvarka. Todėl reikia įtvirtinti aiškią atsakomybę, kaip siūlo Seimo narių grupė pildydama ANK 262 straipsnį.

Įstatymo projekte sankcijos diferencijuotos pagal žemės gelmių išteklių rūšis, pvz., mažesnės sankcijos numatytos už neteisėtą nemetalinių naudingųjų iškasenų (žvyras, smėlis, molis) naudojimą, negu už metalų rūdų ar angliavandenilių. Tai atitinka išteklių paplitimą, mokesčio tarifą už gamtos išteklius, įtvirtintą LR mokesčio už valstybinius gamtos išteklių įstatyme, ir leidimų išdavimo procedūrą. Plačiai paplitusiems ištekliams leidimai naudoti išduodami ne konkurso tvarka, ypač vertingiems, retiems (pvz., gintaras, angliavandeniliai) – konkurso tvarka.

Tyrimų pažeidimus projekte siūloma išskirti pagal pažeidimo sunkumą, pvz., mažiausia sankcija už ataskaitos nepateikimą laiku. Kitų pažeidimų pasekmės, pvz., netinkamas objekto ištyrimas, suponuos vėlesnių veiklų netinkamas sąlygas, pvz., poveikio aplinkai vertinimo. Taigi sankcijos turėtų remtis ne tik statistiniais duomenimis, bet ir galimų pasekmių įvertinimu ir realiai atgrasyti nuo pažeidimo.

ANK 267 straipsnyje nurodyti pažeidimai yra specifiniai. Pažeidimo padarymo įrankis, motorinė vandens transporto priemonė (kateris, vandens motociklas) yra brangūs, todėl sankcija (galimas konfiskavimas) realiai turi atgrasyti, paveikti pažeidėją. Kaip ir tiriant pažeidimus, susijusius su žemės gelmių tyrimu, manome, kad tik statistika yra nepakankamas argumentas.

Nutarimo projektas skelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS), visuomenė ir suinteresuotos institucijos galėjo susipažinti su nutarimo projektu, teikti pastabas ir pasiūlymus. Nutarimo projekto supažindinimo su visuomene tikslas – nutarimo projekto viešinimas, siekiant informuoti apie ANK numatomus pakeitimus. Pasiūlymų iš visuomenės negauta. Be pastabų nutarimo projektą suderino Finansų ir Vidaus reikalų ministerijos. Dėl Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Teisingumo ministerijos pastabų ir siūlymų susitarta darbo tvarka.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Pritarus nutarimo projektui, teisės aktų keisti, priimti naujų nereikės.

Nutarimo projekte sąvokos neįtvirtinamos.

Nutarimo projektą parengė Taršos prevencijos politikos grupės (vadovas Vitalijus Auglys, tel. 8 706 63651, el. p. vitalijus.auglys@am.lt) vyriausioji specialistė Toma Leonova (tel. 8 706 63619, el. p. toma.leonova@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019-08-13 išvados Nr. NV-2361 kopija, 1 lapas.
3. Teisingumo ministerijos 2019-08-05 rašto Nr. (1.36E) 2T-772 kopija, 2 lapai.
4. Administracinių nusižengimų kodekso 241, 256, 258, 262, 263, 264, 267, 265, 268, 269 straipsnių ir 111 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIP-3516 ir galiojančių sankcijų palyginimo lentelė, 5 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika